

معرفی دانشکده

ادبیات و علوم انسانی

تاریخچه دانشکده

دانشکده ادبیات و علوم انسانی با نام «دانشکده زبان‌های خارجی» در سال ۱۳۴۱ (۶۳ - ۱۹۶۲) تأسیس شد. در آغاز با پذیرش ۴۸ دانشجو در ۴ رشته زبان و ادبیات انگلیسی، آلمانی، فرانسه و ایتالیایی آغاز به کار کرد. در سال تحصیلی ۴۸ - ۱۳۴۷ با مورد توجه قرار گرفتن برخی رشته‌های علوم انسانی و گسترش فضاها، آموزشی، تعداد گروه‌های آموزشی به ۱۰ گروه افزایش یافت: تاریخ، جغرافیا، جامعه‌شناسی، فلسفه، روان‌شناسی، زبان و ادبیات انگلیسی، زبان و ادبیات آلمانی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات ایتالیایی، زبان و ادبیات فرانسه. در همان سال (۴۸ - ۱۳۴۷) با تجدیدنظر در

برنامه و توسعه و تقویت اعضای هیئت علمی و با تنظیم برنامه‌هایی که به تصویب وزارت فرهنگ وقت رسید، نام دانشکده به طور رسمی به «دانشکده ادبیات و علوم انسانی» تغییر یافت.

در سال ۱۳۵۶ رشته جغرافیا به دانشکده علوم زمین منتقل شد و پس از انقلاب فرهنگی، دوباره - جز در مقطع کارشناسی ارشد - به دانشکده ادبیات و علوم انسانی بازگشت، اما پس از آن در سال ۱۳۶۶ با آغاز به کار مجدد دانشکده علوم زمین، این رشته فعالیت خود را در دانشکده علوم زمین از سر گرفت. همچنین رشته زبان و ادبیات ایتالیایی به دانشگاه تهران و رشته روان‌شناسی به دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی

انتقال یافت. در سال ۱۳۶۲ زمینه تأسیس رشته زبان و ادبیات عربی در دانشگاه فراهم شد و در همان سال نیز اقدام به پذیرش دانشجو کرد. گروه زبان و ادبیات چینی در سال ۱۳۷۵ شکل گرفت و دانشجو پذیرفت. رشته زبان‌شناسی در سال ۱۳۷۹ و رشته‌های باستان‌شناسی و زبان روسی نیز در سال ۱۳۸۹ تأسیس شدند و هر یک به گروه‌های آموزشی تبدیل شدند. در دانشکده دو مرکز آموزشی و پژوهشی نیز دایر شده است: مرکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان در سال ۱۳۹۴ و مرکز پژوهشی جاده ابریشم در بهار ۱۳۹۸ با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

دستاوردهای علمی آموزشی دانشکده

برگزیدگان کتاب سال

کتاب سال		
دکتر ابوالقاسم اسماعیل پورمطلق استاد گروه زبان شناسی کتاب «دانشنامه اساطیر جهان» سال ۱۳۸۷	دکتر منوچهر صانعی دره بیدی استاد گروه فلسفه با همکاری دکتر امیرعلی نجومیان دانشیار گروه زبان و ادبیات انگلیسی دکتر شیده احمدزاده هروی دانشیار گروه زبان و ادبیات انگلیسی دانشنامه زیباشناسی سال ۱۳۸۵ (بازنشسته)	دکتر عبدالکریم رشیدیان دانشیار گروه فلسفه کتاب «هوسرل در متن آثاری» سال ۱۳۸۵ (بازنشسته)
دکتر ابوالقاسم اسماعیل پورمطلق استاد گروه زبان شناسی کتاب «ادبیات مانوی»	دکتر کاظم دزفولیان استاد گروه زبان و ادبیات فارسی کتاب «متن و شرح گلشن راز» سال ۱۳۸۲	دکتر ابوالقاسم اسماعیل پورمطلق استاد گروه زبان شناسی کتاب «ادبیات گنوسی» سال ۱۳۹۱

برگزیدگان جایزه جشنواره فارابی

برندگان جایزه جشنواره بین‌المللی فارابی		
دکتر مهدی مالمیر استادیار گروه علوم اجتماعی برگزیده نهمین جشنواره سال ۱۳۹۶	دکتر غلامرضا اعوانی استاد گروه فلسفه برنده سومین جایزه سال ۱۳۸۹ (بازنشسته)	دکتر فرامرز رفیع پور استاد گروه علوم اجتماعی برگزیده اول بخش بزرگ سال سال ۱۳۸۵ (بازنشسته)

دریافت کنندگان جوایز کشوری

جوایز		
دکتر ابوالقاسم اسماعیل پورمطلق استاد گروه زبان شناسی کسب عنوان برنده نشان دهخدا سال ۱۳۹۵ کتاب «ادبیات مانوی»	دکتر عطاءالله حسنی دانشیار گروه تاریخ دومین جایزه ترجمه ترکی استانبولی سال ۱۳۹۶ کتاب «فضولی» (بازنشسته)	دکتر احمد خاتمی استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دوازدهمین جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فناوران برتر سال ۱۳۹۰ کتاب «آسمان های دگر»
دکتر علی عباسی استاد گروه زبان و ادبیات فرانسه هشتمین جایزه ادبی جلال آل احمد سال ۱۳۹۴ کتاب «روایت شناسی کاربردی»	دکتر کاظم دزفولیان استاد گروه زبان و ادبیات فارسی بهترین کتاب دانشگاهی، و کتاب فصل، جایزه نامزد کتاب سال «اعلام جغرافیایی در متون ادب فارسی» سال ۱۳۸۷	دکتر مریم مشرف الملک دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی کتاب برگزیده دومین جشنواره کتاب فصل سال ۱۳۸۶ کتاب «میراث مولوی شعر در اسلام»
دکتر مریم مشرف الملک دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دومین جشنواره بانوی فرهنگ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کتاب «نقد پژوهش ادبی»	دکتر فاطمه بهرامی استادیار گروه زبان شناسی کسب رتبه دوم نخستین دوره جایزه استاد دکتر دبیرمقدم سال ۱۳۹۴	دکتر نگین میری استادیار گروه زبان شناسی برنده جایزه دکتر کاظمی آشتیانی سال ۱۳۹۳
دکتر یدالله منصوری دانشیار گروه زبان شناسی نخستین دوره انتخاب کتاب برتر دانشگاهی کتاب «فرهنگ زبان پهلوی»		

مشاهیر دانشکده

پژوهشگر نمونه کشور
دکتر احمد خاتمی استاد گروه زبان و ادبیات فارسی سال ۱۳۹۱

استاد نمونه کشور

دکتر غلامرضا اعوانی استاد گروه فلسفه سال ۱۳۷۲ (بازنشسته)	دکتر محمدعلی شیخ استاد گروه فلسفه سال ۱۳۷۴ (بازنشسته)	دکتر فرامرز رفیع پور استاد گروه علوم اجتماعی سال ۱۳۷۵ (بازنشسته)
دکتر سید محمدصادق مهدوی استاد گروه علوم اجتماعی سال ۱۳۷۷ (بازنشسته)	دکتر سید علی محمد سجادی استاد گروه زبان و ادبیات فارسی سال ۱۳۸۱ (بازنشسته)	دکتر منوچهر صانعی دره‌بیدی استاد گروه فلسفه سال ۱۳۸۶ (بازنشسته)
دکتر احمد خاتمی استاد گروه زبان و ادبیات فارسی سال ۱۳۹۰		

گروه‌های دانشکده ادبیات و علوم انسانی در گرایش‌های گوناگونی از رشته‌های زیر در ۱۲ گروه آموزشی دانشجو می‌پذیرد: باستان‌شناسی، تاریخ، جامعه‌شناسی، زبان‌شناسی، زبان و ادبیات عرب، زبان و ادبیات آلمانی، زبان و ادبیات انگلیسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فرانسه، زبان و ادبیات چینی و شرق دور، زبان و ادبیات روسی و اسلاوی و فلسفه.

گروه باستان‌شناسی

گروه باستان‌شناسی در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشجو می‌پذیرد. دانشجویان باستان‌شناسی در مقطع کارشناسی با مبانی نظری و عملی و روش‌شناختی باستان‌شناسی،

تاریخچه علم و تفکر باستان‌شناسی، رابطه و نسبت باستان‌شناسی و دیگر علوم، باستان‌شناسی ایران فرهنگی در ادوار مختلف پیش از تاریخ، تاریخی و اسلامی و نیز برهمکنش‌های منطقه‌ای در آسیای غربی یا خاور نزدیک در این دوران از منظر باستان‌شناختی آشنا می‌شوند. علاوه بر این، بخشی از آموزش باستان‌شناسی در مقطع کارشناسی به آموزش‌های عملی اختصاص دارد و در طول این دوره دانشجویان روش‌های کاوش و بررسی آثار باستانی و نحوه ثبت و ضبط و مستندسازی و مطالعه یافته‌های باستان‌شناختی را می‌آموزند. به این ترتیب در پایان دوره کارشناسی، دانش‌آموختگان باستان‌شناسی از دانش لازم درباره این

رشته، باستان‌شناسی ایران فرهنگی و خاور نزدیک و نیز مهارت‌های عملی برخوردار خواهند بود. در مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشجویان باستان‌شناسی علاوه بر پرداختن به دوره یا منطقه‌ای مشخص، در موضوعی ویژه نیز آموزش می‌بینند؛ مزیت رویکرد موضوعی در این است که دانشجویان به جای مطالعات توصیفی، هم‌زمانی و منطقه‌ای می‌توانند به پژوهش‌های تحلیلی، در زمانی و فرامنطقه‌ای نیز بپردازند. در گروه باستان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی، دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد می‌توانند بر حسب علاقه خود در یکی از سه گرایش باستان‌شناسی پیش از تاریخ ایران، باستان‌شناسی دوران تاریخ و

باستان‌شناسی دوران اسلامی (تمدن و فرهنگ اسلامی ایران و سرزمین‌های دیگر) تحصیل کنند.

گروه باستان‌شناسی به جز فعالیت‌های آموزشی و تربیت دانشجویان، چندین برنامه پژوهشی را در دستور کار خود دارد؛ به طور مثال گروه باستان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی پژوهش‌های میدانی خود را در دشت ری کهن به مرکزیت پایگاه باستان‌شناسی تپه‌میل به عنوان «مدرسه مطالعات میدانی باستان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی» متمرکز کرده است. برنامه پژوهشی کلان گروه تمرکز بر باستان‌شناسی این پهنه فرهنگی و جغرافیایی است و فعالیت‌های آموزش میدانی گروه

نیز در همین محدوده انجام میشود. از دیگر برنامه‌های پژوهشی گروه میتوان به فعالیت‌های بین‌المللی علوم میان‌دانشی باستان‌شناسی در محوطه میراث جهانی پاسارگاد و دشت مرغاب پاسارگاد اشاره کرد که با عقد تفاهم‌نامه همکاری آموزشی و پژوهشی بین دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه لیون ۲ فرانسه و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری از چند سال گذشته در حال انجام است. همچنین با عقد تفاهم‌نامه همکاری میان معاونت پژوهشی دانشگاه و موزه ملی ایران، پژوهش درباره مجموعه مواد فرهنگی موزه ملی و انتشار آنها به ویژه با توجه به برنامه پژوهشی پیش‌گفته در چشم‌انداز پژوهشی

گروه تعریف شده است. باستان‌شناسی از جمله رشته‌هایی است که به سبب ماهیت جستجوگرانه خود و نیز آمیختگی با فعالیت‌های میدانی از جذابیت خاصی برخوردار است. دانش‌آموختگان باستان‌شناسی دورنماهای حرفه‌ای متنوعی پیش روی خود دارند که مهم‌ترینشان نهادهای زیرمجموعه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است. علاوه بر آن، باستان‌شناسان می‌توانند در نهادهای آموزشی، وزارتخانه‌های مرتبط با امور عمرانی و توسعه‌ای و فرهنگی، دادگستری، شهرداری‌ها و بسیاری از نهادهای پژوهشی مرتبط با حوزه‌های فرهنگ و تمدن ایران مشغول به کار شوند.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
باستان‌شناسی	باستان‌شناسی	باستان‌شناسی پیش از تاریخ باستان‌شناسی دوران تاریخی باستان‌شناسی تمدن و فرهنگ اسلامی	گرایش -----

گروه تاریخ

گروه تاریخ از سال ۱۳۴۷ در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشجوی می‌پذیرد. در طی بیش از پنجاه سال فعالیت آموزشی و پژوهشی این گروه، در حدود ۱۳۰۰ دانشجوی دوره کارشناسی، ۵۰۰ دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و ۸۰ دانشجوی دوره

دکتری پذیرش شده‌اند. پذیرش دانشجوی در دوره کارشناسی ارشد از سال ۱۳۶۶ به صورت غیر متمرکز و از سال ۱۳۷۰ به صورت متمرکز آغاز شد که در چهار گرایش تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ ایران باستان، تاریخ اسلام و تاریخ عمومی جهان به تحصیل پرداخته‌اند. همچنین

از سال ۱۳۷۳ دوره دکتری تاریخ در گرایش ایران دوره اسلامی دایر شد که تاکنون ۵۳ دانش‌آموخته در این مقطع تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع کرده و در گروه‌های تاریخ دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی، آموزشی و پژوهشی مشغول به خدمت هستند. مقطع کارشناسی بر «تاریخ

عمومی» متمرکز است و دانشجویان را با «تاریخ ایران در دوره باستان»، «تاریخ ایران بعد از اسلام»، «تاریخ عمومی جهان» و «تاریخ اسلام» آشنا می‌کند. به رغم کلی بودن مباحث در مقطع کارشناسی، تقسیم‌بندی موضوعات و ارائه دروس به گونه‌ای صورت می‌گیرد که دانشجو بتواند زمینه علاقه‌مندی خود را تشخیص دهد و آن را در مقطع کارشناسی ارشد متناسب با موضوعات فوق و دیگر گرایش‌های رشته تاریخ مانند ایران‌شناسی، سندپژوهی، تاریخ اقتصادی و اجتماعی، تاریخ تمدن یا دیگر گرایش‌ها دنبال کند. مقطع کارشناسی ارشد در این گروه شامل پنج گرایش «تاریخ ایران اسلامی»، «تاریخ ایران باستان»، «تاریخ اسلام»، «تاریخ عمومی جهان» و «تاریخ آسیای مرکزی و قفقاز» است. در حال حاضر، دانشجویان دکتری در گرایش «تاریخ

ایران اسلامی» تحصیل می‌کنند، اما گروه بر آن است تا گرایش «تاریخ اجتماعی ایران» را نیز به مجموعه فعالیت‌های خود در این مقطع بیفزاید.

درک روزافزون این واقعیت که مشکل بشر امروز در گذشته او ریشه دارد، جامعه را نسبت به ارزشمندی این رشته دانشگاهی آگاه‌تر کرده است. دانش‌آموخته رشته تاریخ می‌تواند با ورود به عرصه آموزش و انتقال فرهنگ، در راستای آشناسازی نسل جدید با تاریخ نقش مهمی ایفا کند. علاوه بر این دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند به سازمان‌ها و وزارتخانه‌هایی که عملکردشان به نحوی وابسته به آگاهی تاریخی است، بپیوندند یا در مجموعه رسانه‌ها مشغول به کار شوند. دنیای امروز و تمدن جدید نه تنها با حال و آینده، بلکه با گذشته بشر نیز سروکار دارد.

در این میان تاریخ شناخت ریشه‌های عمیق جوامع را ممکن می‌سازد. درک ضرورت پرداختن به تاریخ و نیز تلقی تاریخی انسان از خود، از ویژگی‌های تمدن جدید است، اما آنچه گروه تاریخ دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی را از هم‌تایان خود در دانشگاه‌های دیگر متمایز می‌کند، تفاوت نگاه به مقوله تاریخ است. این گروه چه از لحاظ روش و چه از لحاظ موضوع، تاریخ را نه صرفاً از منظر حوادث سیاسی و نظامی، بلکه از زاویه فرهنگ، اقتصاد و جامعه بررسی می‌کند و می‌کوشد از نگاه سنتی داده‌محور فاصله بگیرد و با چشم تحلیل به وقایع تاریخی بنگرد. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این رویکرد نوین افزایش آمادگی گروه برای فعالیت بیشتر در مباحث میان‌رشته‌ای است.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
تاریخ	تاریخ	تاریخ اسلام/ تاریخ ایران باستان تاریخ ایران دوره اسلامی تاریخ عمومی جهان مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز	تاریخ ایران دوره اسلامی

گروه علوم اجتماعی

گروه جامعه‌شناسی دارای سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری است. گرایش عمده در این گروه پژوهشگری است: مقطع کارشناسی با گرایش «پژوهشگری اجتماعی»، مقطع کارشناسی ارشد با گرایش «پژوهش اجتماعی» و مقطع دکتری با گرایش «مسائل اجتماعی ایران» که در واقع ادامه پژوهشگری به شمار می‌رود.

آنچه در گروه جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی تدریس می‌شود، جامعه‌شناسی تجربی است که هدفش شناسایی آسیب‌های اجتماعی، تحلیل و تبیین این آسیب‌ها و یافتن راهکار برای رفع آنهاست. به همین دلیل است که پژوهش‌های صورت گرفته در این گروه همگی پیمایشی هستند. تمرکز این

گروه بر آسیب‌شناسی آن را نسبت به گروه‌های جامعه‌شناسی در دیگر دانشگاه‌ها متمایز می‌سازد. آشنایی دانشجویان با روش‌ها و نظریه‌ها آنان را قادر می‌سازد با تأسیس نهادهای پژوهشی یا جذب شدن در سازمان‌های مختلف به پژوهش‌های آسیب‌شناختی مشغول شوند.

گروه جامعه‌شناسی در حال تدوین گرایشی جدید با عنوان «سیاست اجتماعی» برای مقطع کارشناسی ارشد است. هدف از ایجاد این گرایش ایجاد یک پُل تخصصی بین قانون‌گذاری از یک سو و دانش آکادمیک از سوی دیگر است تا به این وسیله بتوان به اثربخشی قوانین افزود و از مشکلات ناشی از فقدان پشتوانه علمی در شکل‌دهی به قوانین کاست. دانشجویان این گرایش می‌آموزند که چگونه بر پایه پژوهش‌های آسیب‌شناختی

صورت گرفته به نقد و ارزیابی سیاست‌های موجود بپردازند و سیاست‌های جدیدی تدوین کنند. برنامه بعدی گروه تأسیس یک گرایش جدید با عنوان «مددکاری اجتماعی» با هدف کمک به آسیب‌دیدگان جامعه است. گروه جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی نسبت به ارتباط اجتناب‌ناپذیر این رشته دانشگاهی با دیگر شاخه‌های علوم انسانی آگاه است. یک جامعه‌شناس با تاریخ، روان‌شناسی، اقتصاد، سیاست، حقوق و ادبیات آشناست و می‌داند که بحث در باب جامعه به معنای بحث در باب یک لحظه تاریخی خاص نیست، بلکه جامعه حاصل یک فرایند است. این گروه می‌کوشد این ارتباط را که به سبب اصرار بر تخصصی کردن رشته‌ها و تفکیک آن‌ها از یکدیگر تضعیف شده، بازیابی کند.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
علوم اجتماعی	جامعه‌شناسی	پژوهش علوم اجتماعی	بررسی مسائل اجتماعی ایران

گروه زبان‌شناسی

گروه زبان‌شناسی در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری دانشجویان می‌پذیرد. دانشجویانی که وارد دوره کارشناسی ارشد می‌شوند، بیشتر دانش‌آموختگان رشته‌هایی چون

زبان و ادبیات فارسی، انگلیسی، فرانسه، آلمانی، روسی و عربی هستند. هدف از برگزاری دوره کارشناسی ارشد تربیت دانش‌آموختگانی آگاه در حوزه زبان‌شناسی، زبان‌ها و گویش‌های ایرانی است. دانش‌آموختگان در

مقطع دکتری در زمینه زبان‌شناسی همگانی و گرایش‌هایی چون صرف و نحو، معناشناسی و زبان‌شناسی اجتماعی تخصص پیدا می‌کنند. از جمله دستاوردهای گروه زبان‌شناسی دانشکده ادبیات و علوم

انسانی دانشگاه شهید بهشتی می‌توان به ایجاد گرایش‌های «زبان‌های باستانی ایران» در مقطع دکتری و نیز همکاری استادان متخصص این گروه با دپارتمان آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان (آزفا) اشاره کرد. این گروه بر آن است تا در صورت امکان از حضور این استادان برای ایجاد رشته‌های جدیدی چون ایران‌شناسی و

نشانه‌شناسی (مشترک با گروه زبان و ادبیات فرانسه) بهره‌مند شود. علاوه بر این، استادان و دانشجویان گروه به پژوهش در زمینه‌هایی مانند بررسی گویش‌های ایرانی (به ویژه گویش‌های در معرض خطر) و فرهنگ‌نگاری علاقه‌مندند. دانش دانش‌آموختگان این گروه در حوزه‌هایی چون زبان‌شناسی همگانی، زبان‌شناسی تاریخی،

ساختار تاریخی زبان فارسی و دیگر زبان‌ها، گویش‌های ایرانی، خوانش و فهم متون کهن زبان‌های ایرانی، فهم درست متون و تحلیل داده‌های حقوقی و تحلیل داده‌های رایانه‌ای، آنان را قادر می‌سازد در مراکز و سازمان‌های متفاوتی چون فرهنگستان زبان و ادب فارسی، میراث فرهنگی، مراکز گوناگون آزفا و آموزش و پرورش مشغول به کار شوند.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان‌شناسی	----	زبان‌شناسی آموزش فارسی به غیر فارسی زبانان زبان‌های باستان ایران	زبان‌شناسی زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

گروه زبان و ادبیات آلمانی

گروه زبان و ادبیات آلمانی دارای دو مقطع کارشناسی در گرایش «زبان و ادبیات آلمانی» و کارشناسی ارشد در گرایش «آموزش زبان آلمانی» است. مقطع کارشناسی این فرصت را برای دانشجویان فراهم می‌آورد تا آمادگی لازم برای فراگیری تخصص‌های مختلف رشته زبان و ادبیات آلمانی در مقاطع بعدی را به دست آورند. از ویژگی‌های این مقطع و گرایش خاص این است که در آن از یک‌جانبه‌نگری در امر تدریس و تربیت دانشجو پرهیز می‌شود و دانشجو در هر دو حوزه «زبان» و «ادبیات» پرورش می‌یابد.

هدف از برگزاری دوره‌های کارشناسی ارشد در گرایش «آموزش زبان آلمانی» پرورش نیروهای متخصص در زمینه آموزش این زبان است. دانشجویانی که در مقطع کارشناسی دانش پایه‌ای لازم را در زمینه زبان و ادبیات آلمانی کسب می‌کنند، در مقطع کارشناسی ارشد به صورت تخصصی با فن و دانش آموزش زبان آشنا می‌شوند و روش‌های علمی و جدید آن را می‌آموزند. به این ترتیب دانشجو آنچه را در مقطع قبل در خصوص کاربردهای ادبیات و کشورشناسی آموخته است، در این مقطع برای کسب اطلاعات جامع

در امر آموزش زبان به کار می‌بندد. گروه زبان و ادبیات آلمانی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی می‌کوشد افق تفکر دانشجو را گسترش دهد، از این رو تا حد امکان دانشجویان را از جوانب گوناگون و حوزه‌های مختلف رشته زبان و ادبیات آلمانی آگاه می‌سازد. آنچه بیش از این بر رویکرد گروه مبنی بر پرهیز از تک‌سویی تأکید دارد، پژوهش‌های میان‌رشته‌ای شماری از استادان و فعالیت آنان در زمینه‌های بینا فرهنگی، تطبیقی و فلسفی است. ارتباط مستقیم استادان گروه با

پژوهشگران، استادان و شاعران و نویسندگان آلمانی نیز به پویایی آن افزوده است.

تحصیل در رشته زبان و ادبیات آلمانی برای همه علاقه‌مندان به این زبان و ادبیات غنی مناسب است.

همچنین تحصیل در این رشته برای علاقه‌مندان به بسیاری از رشته‌های علوم انسانی و نیز تاریخ اندیشه مغرب‌زمین خالی از لطف نیست. دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند در پژوهش‌های تحت نظارت در

حوزه زبان و ادبیات آلمانی فعالیت کنند یا به تدریس زبان آلمانی در آموزشگاه‌های کشور بپردازند. علاوه بر این موارد می‌توان به امکان فعالیت در زمینه‌های خدمات دیپلماتیک، گردشگری و ترجمه نیز اشاره کرد.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات آلمانی	زبان و ادبیات آلمانی	آموزش زبان آلمانی	-----

گروه زبان و ادبیات انگلیسی

گروه زبان و ادبیات انگلیسی دارای مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری در رشته ادبیات انگلیسی و دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری در رشته آموزش زبان انگلیسی است. بیشتر دانش‌آموختگان گرایش «آموزش زبان انگلیسی» در حوزه‌های مربوط به آموزش زبان در مدارس و آموزشگاه‌ها مشغول به کار می‌شوند. برخی از دانش‌آموختگان گرایش «زبان و ادبیات انگلیسی» نیز در زمینه‌های پژوهشی فعالیت می‌کنند یا با توجه

به ظرفیت این گرایش برای ورود به مباحث میان‌رشته‌ای، در حوزه‌های گوناگون مشغول به کار می‌شوند. گرایش «زبان و ادبیات انگلیسی» به سبب قابلیت بیشتر در آمیختن با دیگر رشته‌های علوم انسانی توانایی ویژه‌ای در بسترسازی برای تدوین رشته‌های جدید دارد. در همین راستا و در موارد متعددی از توانایی‌های استادان گروه برای تبیین سرفصل‌ها و آموزش دروس دیگر رشته‌ها بهره گرفته شده است؛ اما حوزه فعالیت استادان گروه محدود به دانشگاه

نیست و می‌توان به همکاری مستقیم شماری از استادان با محافل فرهنگی، ادبی و هنری در خارج از دانشگاه و بهره‌مندی از تخصص دانشگاهی برای ایجاد ارتباط با متن جامعه اشاره کرد. علاوه بر این، آنچه به پویایی گروه می‌افزاید، اصرار آن بر تجدیدنظرهای دوره‌ای در تدوین سرفصل‌ها و ویرایش واحدهای درسی است. از دیگر ویژگی‌های این گروه می‌توان به تنوع تخصص در میان استادان اشاره کرد. این تنوع به دانشجویان امکان می‌دهد در زمینه علاقه‌مندیند.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات انگلیسی	زبان و ادبیات انگلیسی	آموزش زبان انگلیسی زبان و ادبیات انگلیسی	آموزش زبان انگلیسی زبان و ادبیات انگلیسی

گروه زبان و ادبیات چینی و شرق دور

این گروه تنها در مقطع کارشناسی و تحت عنوان «زبان چینی» اقدام به پذیرش دانشجو می‌کند. ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی که یکی از باسابقه‌ترین گروه‌های زبان چینی در ایران است، فعالیت آموزشی خود را بر پایه برنامه مصوب وزارت علوم پی‌ریزی کرده است.

با توجه به ناآشنایی دانشجویان این رشته با زبان چینی در بدو ورود به دانشگاه، گروه طی یک نیمسال دروس پایه زبان چینی را به دانشجویان ارائه می‌دهد. پس از کسب آمادگی اولیه، دانشجویان در نیمسال‌های بعدی با جنبه‌های تخصصی‌تری از رشته خود در قالب دروسی چون ادبیات، ترجمه، آموزش زبان و زبان‌شناسی آشنا می‌شوند. با توجه به روابط

گسترده تجاری بین دو کشور ایران و چین و وجود بسترهای شغلی متعدد و متنوع، آینده حرفه‌ای دانش‌آموختگان این رشته از وضوح نسبتاً بالایی برخوردار است. وجود روابط فرهنگی بین دو کشور نیز زمینه‌هایی چون ترجمه آثار را به فهرست فعالیت‌های حرفه‌ای دانش‌آموختگان این رشته می‌افزاید.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات چینی و شرق دور	زبان و ادبیات چینی	----	----

گروه زبان و ادبیات روسی و اسلاوی

گروه زبان و ادبیات روسی و اسلاوی دارای مقطع کارشناسی است و با عنوان «زبان روسی» به دانشجویان ارائه می‌شود. برنامه‌های درسی این رشته بر پایه برنامه مصوب وزارت علوم طرح‌ریزی شده است. این گروه که از سال ۱۳۸۹ فعالیت خود را آغاز کرده، از نوپاترین گروه‌های دانشکده

ادبیات و علوم انسانی به شمار می‌رود. دانشجویان پس از گذراندن یک نیمسال مقدماتی و آگاهی از مقدمات زبان روسی، در نیمسال‌های بعدی دروس اصلی و تخصصی خود را می‌گذرانند. هدف از ایجاد این رشته تا اندازه زیادی رفع نیازهای حاضر در بستر روابط گسترده موجود بین دو کشور ایران و روسیه بوده است. به این ترتیب از دانش‌آموختگان این

رشته انتظار می‌رود پس از گذراندن دوره کارشناسی آمادگی لازم برای فعالیت در این حوزه را کسب کرده باشند. از سوی دیگر، با توجه به پشتوانه فرهنگی غنی ادبیات روسی و بازتاب آن در فرهنگ و زبان ما، امکان فعالیت در حوزه‌هایی چون ترجمه و پژوهش‌های زبانی نیز برای دانش‌آموختگان مهیاست.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات روسی و اسلاوی	زبان و ادبیات روسی	----	----

گروه زبان و ادبیات عربی

گروه زبان و ادبیات عربی در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و تنها با یک گرایش «زبان و ادبیات عربی» دانشجو می‌پذیرد. دانشجویان در دوره کارشناسی با مقدمات این رشته آشنا می‌شوند، اصول و مبانی زبان عربی را می‌آموزند و در قواعد و دیگر مهارت‌های زبانی تبحر می‌یابند. همچنین با تاریخ ادبیات عربی و متون ادبی آن آشنا می‌شوند در دوره کارشناسی ارشد مقدمات نقد و تحلیل متون برای ایشان فراهم می‌شود و با متون منظوم و منثور دوره‌های مختلف آشنایی پیدا می‌کنند. به این ترتیب دانشجوی دوره کارشناسی ارشد این امکان را می‌یابد تا زمینه

علاقه‌مندی خود را تشخیص دهد، در همان راستا به تحقیق و پژوهش بپردازد و در صورت تمایل، جنبه تخصصی‌تری از آن را در دوره دکتری دنبال کند. در دوره دکتری دانشجویان پس از گذراندن مرحله آموزشی که شامل برخی دروس تخصصی در سطح عالی و پیشرفته است، وارد عرصه پژوهش می‌شوند و هریک از دانشجویان براساس علاقه و تخصص یک حوزه علمی را دنبال می‌کند. گروه زبان و ادبیات عربی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی تلاش می‌کند با ارتقای مهارت‌های دانشجویان در جنبه‌های مختلف، دانش‌آموختگان این رشته را در زمینه‌های متفاوتی از قبیل فعالیت

در دارالترجمه‌ها و سازمان‌های نیازمند به تخصص در این رشته، مدارس و آموزشگاه‌ها، دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌هایی چون ارشاد و ارتباطات توانمند سازد. از سوی دیگر ارتباط فرهنگی میان ایران و کشورهای عربی و نیز درهم‌آمیختگی دو زبان فارسی و عربی بر کارآمدی و اهمیت این رشته دانشگاهی می‌افزاید.

گروه زبان و ادبیات عربی درصدد است تا در کنار برگزاری نشست‌ها و سخنرانی‌ها و نیز شرکت بیشتر در طرح‌های پژوهشی، با تقویت گروه استادان، دو گرایش «مترجمی» و «آموزش زبان» را به فهرست گرایش‌های خود بیفزاید.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات عربی	زبان و ادبیات عربی	زبان و ادبیات عربی	زبان و ادبیات عربی

گروه فلسفه

گروه فلسفه شامل سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری است. از آنچه در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد تدریس می‌شود، می‌توان تحت عنوان کلی «فلسفه محض» یاد کرد. مقطع دکتری در سه گرایش «فلسفه یونان و قرون وسطی»، «فلسفه جدید و معاصر» و «فلسفه اسلامی» دانشجو می‌پذیرد.

آنچه در دوره کارشناسی ارائه می‌شود، ترکیبی است از فلسفه مغرب‌زمین - که خود فلسفه یونان باستان، تاریخ فلسفه مسیحی و فلسفه معاصر را دربرمی‌گیرد - و فلسفه اسلام که شامل فلسفه و عرفان اسلامی است. در دوره کارشناسی ارشد دانشجویان به واسطه انتخاب موضوع رساله و همکاری با استاد راهنمای متخصص در یک

شاخه خاص، با جنبه تخصصی‌تری از این رشته آشنا می‌شوند. در دوره دکتری حتی نحوه برگزاری مصاحبه برای متقاضیان گرایش‌های مختلف متفاوت است و این امر نشان‌دهنده سیر صعودی تخصصی‌تر شدن از یک مقطع به مقطع بالاتر در این رشته دانشگاهی است.

علاوه بر علاقه‌مندی، دانشجوی

فلسفه باید از آمادگی لازم برای ورود به این حوزه برخوردار باشد. یکی از مهم‌ترین معیارهای توفیق دانشجوی فلسفه توجه او به اهمیت مسئله زبان است. دانشجوی فلسفه باید به فراخور حوزه پژوهش خود با زبان‌هایی چون یونانی، آلمانی، فرانسه، عربی یا انگلیسی آشنا باشد و توانایی درک و تحلیل متون نگاشته‌شده به این زبان‌ها را داشته باشد. آشنایی با زبان مرتبط با حوزه پژوهش در روشن‌تر شدن افق حرفه‌ای دانشجو نیز مؤثر است، چرا که دانش‌آموخته آشنا به

زبان این توانایی را دارد که به ترجمه متون فلسفی یا پژوهش و تألیف در باب این متون بپردازد. از سوی دیگر، جامعیت رشته فلسفه و موقعیت آن به عنوان یک رشته مادر این امکان را برای دانشجوی مقاطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد فراهم می‌سازد تا در مقاطع بعدی به دیگر حوزه‌های علوم انسانی از جمله حقوق، روان‌شناسی یا علوم سیاسی راه پیدا کند و این تنوع خود به گسترده‌تر شدن انتخاب‌های حرفه‌ای دانش‌آموختگان می‌انجامد. گروه فلسفه می‌کوشد بین نگاه

سنتی به فلسفه و نگاه تجددگرایانه به این رشته توازن و تعادل برقرار کند. چندجانبه‌گرایی موجود در گروه فلسفه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی باعث شده است تا نگرش‌های متفاوت و گاه متعارض موجود در این گروه به همزیستی مسالمت‌آمیز در کنار یکدیگر ادامه دهند. علاوه بر این، گروه فلسفه مصرّ است تا با حفظ گرایش‌های موجود از خروج این رشته از حیطه تخصص‌گرایی و آلوده شدن آن به عامی‌نگری جلوگیری کند.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
فلسفه	فلسفه	فلسفه	فلسفه جدید و معاصر غرب فلسفه قدیم و قرون وسطی

گروه زبان و ادبیات فرانسه

گروه زبان و ادبیات فرانسه دارای دو گرایش «زبان و ادبیات فرانسه» در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و «مترجمی زبان فرانسه» در مقطع کارشناسی ارشد است. از نقاط قوت گروه زبان و ادبیات فرانسه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید

بهشتی بهره‌مندی از استادان خبره و متخصص به لحاظ اثربخشی آموزشی است. نگاه تخصصی گروه به رویکردهای نقد ادبی و تنوع تخصص در میان استادان - از نشانه‌شناسی و ادبیات تطبیقی گرفته تا رویکرد نقد جامعه‌شناختی - از دیگر ویژگی‌های چشمگیر آن است. از این رو، این گروه خود را برای ورود به مباحث

میان‌رشته‌ای و داد و ستد پژوهشی با گروه‌های دیگر آماده می‌بیند. آنچه گروه زبان و ادبیات فرانسه به عنوان یک اولویت در دستور کار خود دارد، استفاده از روش، نقد و نظریه برای نزدیک شدن به متون فارسی و در نهایت دستیابی به الگوهای ایرانی برای خوانش متون ایرانی است.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات فرانسه و لاتین	زبان و ادبیات فرانسه	زبان و ادبیات فرانسه مترجمی زبان فرانسه	زبان و ادبیات فرانسه

زبان و ادبیات فارسی

گروه زبان و ادبیات فارسی که از قدیمی‌ترین گروه‌های دانشکده ادبیات است، دارای سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد (در دو گرایش «ادبیات کودک و نوجوان» و «زبان و ادبیات فارسی محض») و دکتری (در دو گرایش «زبان و ادبیات فارسی محض» برای فارسی‌زبانان و «زبان و ادبیات فارسی با زمینه عرفانی» برای دانشجویان خارجی)

است. علاوه بر این گرایش‌ها، گروه بر آن است تا دو گرایش «ادبیات عرفانی» را در مقطع دکتری و «نظریه ادبی» را در مقطع کارشناسی ارشد به فهرست گرایش‌های خود بیفزاید.

از ویژگی‌های گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی پرداختن به ادبیات معاصر و برقراری توازن بین ادبیات کلاسیک و ادبیات معاصر است.

همچنین وجود «قطب تاریخ ادبیات» در این گروه و برگزاری اولین نشست مطالعات تاریخ ادبیات بر تشخص این گروه در میان دانشگاه‌های دیگر افزوده است. با این حال، گروه زبان و ادبیات فارسی بر آن است تا با تقویت همگرایی بین استادان این رشته بر گستره فعالیت‌های پژوهشی خود و در نتیجه بر اثربخشی و کارآمدی دستاوردهای خود بیفزاید.

کارشناسی		ارشد	دکتری
گروه	گرایش	گرایش	گرایش
زبان و ادبیات فارسی	زبان و ادبیات فارسی	زبان و ادبیات فارسی زبان و ادبیات کودک زبان فارسی ویژه غیر فارسی‌زبانان	زبان و ادبیات فارسی ویژه دانشجویان خارجی

فضا و امکانات

کتابخانه

کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی در سال ۱۳۴۸ تأسیس شد. این کتابخانه که شامل دو بخش است، در طبقات همکف و اول دانشکده واقع شده است. کتابخانه طبقه همکف دربردارنده منابع مرجع لاتین، چینی و فارسی و مجهز به سالن مطالعه است و اینک دارای ۴۶۰۰۰ عنوان کتاب فارسی و نزدیک به ۲۰۰۰۰ عنوان کتاب لاتین است. کتابخانه طبقه اول به طور ویژه منابع غیرمرجع فارسی را پوشش می‌دهد و شامل سالن جستجو برای یافتن منابع نیز هست. کتابخانه دانشکده ادبیات به لحاظ تعداد کتاب نسبت به کتابخانه‌های دیگر دانشکده‌ها از موقعیت بهتری برخوردار است و بعد از کتابخانه مرکزی از کتابخانه‌های بزرگ دانشگاه به شمار می‌رود. کتابخانه دو بار در سال و با مشورت اعضای هیئت علمی گروه‌های مختلف به خرید کلان کتاب می‌پردازد. در اردیبهشت هر سال و همزمان با برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، کتابخانه دانشکده اقدام به خرید کلی کتاب می‌کند. فهرست خرید از یک سو شامل کتاب‌هایی است که با اعلام اعضای هیئت علمی

در طول سال به عنوان کتاب‌های مورد نیاز گروه‌ها فهرست شده‌اند و از سوی دیگر عناوینی را دربرمی‌گیرد که اعضای هیئت علمی آن‌ها را در فهرست آثار ناشران شرکت‌کننده در نمایشگاه و کمی پیش از برگزاری آن، برگزیده‌اند. علاوه بر یک خرید کلان دیگر که هر ساله در ماه‌های آذر و دی به مناسبت هفته پژوهش صورت می‌پذیرد، کتابخانه چند نوبت نیز در سال به خرید کتاب می‌پردازد، به این صورت که دانشجویان و استادان دانشکده ادبیات و علوم انسانی می‌توانند در صورت نیاز به منابع غیرموجود، عنوان منبع مورد نیاز خود را به همراه مشخصات کامل آن در دفتری که در کتابخانه قرار داده شده، ثبت کنند؛ کتابخانه هر چند ماه یک بار و با آگاهی نسبی از نیازهای دانشکده اقدام به خریداری کتاب می‌کند.

از نشانه‌های عملکرد مثبت کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی می‌توان به اشتیاق دانشجویان و استادان به استفاده از کتابخانه به رغم دسترسی گسترده و آسان به منابع اینترنتی و الکترونیک اشاره کرد. گروه کتابخانه محبوبیت خود در میان استادان و

دانشجویان را مرهون وجود کارکنانی است که صادقانه برای بهبود کارایی آن تلاش می‌کنند.

آزمایشگاه‌های دیداری و شنیداری

آزمایشگاه‌های زبان دانشکده ادبیات و علوم انسانی با هدف آموزش دروس به صورت دیداری و شنیداری ایجاد شده‌اند. این آزمایشگاه‌ها در سه کلاس ۱۱۴، ۱۱۵ و ۱۱۸ تشکیل می‌شوند و به ترتیب مجهز به ۱۸، ۲۲ و ۲۰ رایانه هستند.

در این آزمایشگاه‌ها، استادان به طور همزمان با چند سطح از دانشجویان تعامل دارند و دانشجویان نیز با توجه به نحوه آموزش تمرکز بیشتری بر محتوای ارائه‌شده دارند و می‌توانند تعامل و آموزش مؤثرتری را تجربه کنند.

سایت دانشکده

سایت دانشکده شامل یک تالار بزرگ با ۲۱ دستگاه رایانه برای استفاده پژوهشی است و همه روزه از ساعت ۸ تا ۱۵ به دانشجویان مقاطع مختلف خدمت‌رسانی می‌کند

مرکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان (آزفا)

مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی دانشگاه شهید بهشتی (آزفا) در شهریور ماه سال ۱۳۹۴ پس از برگزاری هشتاد و دومین دوره دانش‌افزایی زبان و ادبیات فارسی با همکاری بنیاد سعدی، با اخذ مجوز به طور رسمی آغاز به کار کرد. این مرکز پذیرنده متقاضیان یادگیری زبان فارسی از سراسر جهان است و در دو ترم عمومی و تکمیلی (هر کدام به مدت ۳۲۰ ساعت) به آنان آموزش می‌دهد؛ کیفیت این آموزش‌ها به گونه‌ای است که زبان‌آموزان در صورت موفقیت در امتحانات می‌توانند به راحتی در ایران زندگی کنند یا

در رشته‌های مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهند. کلاس‌ها در دوره عمومی شامل آموزش مهارت‌های خواندن، شنیدن، بیان شفاهی و دستور و نگارش است. در دوره تکمیلی متناسب با علاقه یا رشته دانشگاهی زبان‌آموز علاوه بر مهارت‌های مذکور در سطح پیشرفته، زبان فارسی در قالب محتوای تخصصی مشخص آموزش داده می‌شود. بعد از دوره تکمیلی، زبان‌آموزان در صورت تمایل می‌توانند متناسب با علایقشان در یک یا چند کلاس تخصصی مانند کلاس‌های آشنایی با اصطلاحات روزمره فارسی، روزنامه‌خوانی، سینما، تاریخ، ادبیات، ایران‌شناسی، ترجمه، نگارش تخصصی، هنرهای ایرانی و... شرکت کنند. علاوه بر این، در هر ترم سلسله کارگاه‌های

یک‌روزه آشنایی با فرهنگ ایران برگزار می‌شود که زبان‌آموزان می‌توانند به صورت رایگان در آن‌ها شرکت کنند. این کارگاه‌ها عبارت‌اند از کارگاه آشپزی، قالی‌بافی، پته‌دوزی، خوشنویسی، کارگاه‌های موسیقی به صورت تفکیک‌شده (نی، تار، سه‌تار، تنبک و...)، نگارگری و غیره. در صورت تمایل زبان‌آموزان، مرکز این کارگاه‌ها را به صورت بلندمدت نیز برگزار می‌کند. همچنین مرکز آزفا در تلاش است با برگزاری اردوهای داخل‌شهری و سفرهای برون‌شهری به آشنایی زبان‌آموزان با فرهنگ و تاریخ ایران اسلامی یاری رساند. علاوه بر آموزش و تربیت زبان‌آموزان، مرکز آزفای دانشگاه شهید بهشتی کارگاه‌ها و نشست‌هایی را برای مدرسان

این حوزه برگزار می‌کند و می‌کوشد با برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت تربیت مدرس، مدرسان خود را به روزآمدترین دستاوردهای آموزش زبان مجهز نماید. مدرسان مرکز علاوه بر همکاری در تدریس، با تشکیل کمیته‌های تخصصی در حوزه تدوین منابع درسی و تهیه محتوای آموزشی نیز فعالیت می‌کنند تا خلأ منابع در بعضی از حوزه‌ها به ویژه در حوزه «فارسی برای اهداف ویژه» و «دستور آموزشی» برطرف شود. مرکز آزفا در تلاش است که فعالیت‌های خود را به طور گسترده در فضای مجازی منعکس کند و در گام بعدی با تهیه محتوای مناسب آموزشی قدم در راه آموزش مجازی غیربرخط و برخط بگذارد. انتشار مجله آموزش زبان فارسی با دو بخش «ویژه مدرسان» و «ویژه زبان‌آموزان» از دیگر اهداف این مرکز است.

ریاست مرکز	معاونت مرکز	سال
دکتر احمد خاتمی	دکتر سید مهدی طباطبایی	۱۳۹۶ - ۱۳۹۴
دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور	دکتر مونا ولی پور	۱۳۹۸ - ۱۳۹۶
دکتر محمد راغب	دکتر مونا ولی پور	از ۱۳۹۸

مرکز پژوهشی جاده ابریشم

جاده یا مجموعه جاده‌های ابریشم اصطلاحی است که در سده‌های اخیر برای نامیدن شبکه گسترده‌ای از شاهراه‌های تجاری و فرهنگی شرقی - غربی و شمالی - جنوبی دنیای کهن به کار رفته است. از آنجا که کالاهای مهم مبادلاتی مانند ابریشم، فلفل، ادویه، سنگ‌های قیمتی و... در این جاده‌ها مبادله می‌شدند، در سده‌های اخیر این راه‌های جهانی را متأثر از کالاهای به این گونه نام‌ها نامیدند، اما نکته مهم آن است که این جاده‌ها بستر تعاملات و تأثیرگذاری مکاتب فکری، اندیشه‌ها، علوم، ادیان، نظام‌های اداری، هنرها، زبان‌ها، ادبیات، فرهنگ و دستاوردهای تمدنی بوده‌اند. در واقع جاده‌های کهن فقط کالاهای تجاری را مبادله نمی‌کردند، بلکه به عنوان بستر بسیاری از تحولات و تعاملات اجتماعی و فرهنگی نقش ایفا کرده‌اند. در این جاده‌ها ایران در طی تاریخ در تعاملات فرهنگی به ویژه به عنوان «پل میان فرهنگی» نقش ایفا کرده است و این مرکز به عنوان نخستین و تنها مرکز پژوهشی در میان کشورهای آسیای مرکزی، غربی و جنوبی بر آن است تا در عرصه ملی و بین‌المللی با تأکید بر نقش تاریخی و امروزی ایران در تعاملات و مبادلات جهانی، موضوعات در پیوند با جاده ابریشم را مورد پژوهش قرار

می‌دهند:

اعضای مرکز عبارت‌اند از: دکتر محمدعلی اکبری رئیس دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دکتر ابوالقاسم اسماعیل‌پور مطلق، دکتر احمد خاتمی، دکتر رضا شعبانی، دکتر ناصر تکمیل‌همایون، دکتر عطاءالله حسنی، دکتر بهرام امیراحمدیان، دکتر عباس احمدوند، دکتر حمیدرضا ولی‌پور و دکتر حسن باستانی‌راد. همچنین دکتر مرتضی دامن‌پاک جامی مشاور مرکز در تعاملات بین‌المللی، دکتر محمدحسین شیخ‌الاسلام نماینده وزارت امور خارجه، دکتر عبدالمهدی مستکین نماینده کمیسیون ملی یونسکو - ایران نیز با این مرکز همکاری دارند.

دهد. این مرکز پس از طی فرایندی ۴ ساله در سال ۱۳۹۸ و با همکاری کمیسیون ملی یونسکو و مرکز آموزش‌ها و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه، در دانشکده ادبیات و علوم انسانی تأسیس شد. مؤسس و رئیس مرکز - دکتر حسن باستانی‌راد، عضو هیئت علمی گروه تاریخ - از سال ۱۳۹۴ نماینده رسمی و رابط ملی ایران در شبکه کشورهای جاده ابریشم سازمان یونسکو بوده است. در مرکز پژوهشی جاده ابریشم ۱۰ عضو هیئت علمی به همراه نمایندگان و مشاوران سازمان‌های همکار، فعالیت‌های پژوهشی را در سطح ملی و بین‌المللی و در دو گروه «میراث مشترک» و «تعاملات فرهنگی» سامان

معاونت فرهنگی

* انجمن‌های علمی دانشجویی

در دانشکده ادبیات و علوم انسانی هر گروه یک انجمن علمی دارد. کار انجمن‌های علمی انجام فعالیت‌های آموزشی یا مرتبط با آموزش در راستای تکمیل مطالبی است که در کلاس‌ها به دانشجویان ارائه می‌شود. علاوه بر این، انجمن‌های علمی مسئولیت سازماندهی سفرهای علمی و فعالیت‌های میان‌رشته‌ای را نیز بر عهده دارند. معاونت فرهنگی دانشکده ادبیات و علوم انسانی بر آن است تا انجمن‌های علمی را به سوی تولید محتوای بیشتر سوق دهد و به این ترتیب گامی در جهت ایجاد ارتباط عمیق‌تر میان دانشگاه و جامعه بردارد.

* تشکل‌های سیاسی - دانشجویی

از دیگر مسئولیت‌های معاونت فرهنگی ایجاد هماهنگی میان تشکل‌های سیاسی - دانشجویی و کمک به ایجاد و حفظ فضایی آرام برای فعالیت این تشکل‌هاست. فعالیت‌های سیاسی همواره با پیچیدگی‌های اجتماعی همراه بوده‌اند، به طوری که فقدان پشتوانه درست فکری و انسانی می‌تواند آن‌ها را به آسانی به بیراهه بکشاند؛ اما دانشجویان دانشکده ادبیات و علوم انسانی به واسطه آشنایی با

نام نشریه	صاحب امتیاز	مدیر مسئول
خبرنامه	گروه تاریخ	قباد منصوربخت
خردنامه	کریم سلیمانی مقدم	محسن لطف آبادی
کارنامه تاریخ	انجمن علمی تاریخ	سمیه انصاری
درفش	انجمن علمی تاریخ	خشایار رضوی
بامداد	انجمن علمی جامعه‌شناسی	علی ذوالقدر
تأملات	انجمن علمی فلسفه	یاسر خسروی - زاده
باستان کاوی	انجمن علمی باستان‌شناسی	پیمان پاسالاری
زبان کاوی	انجمن علمی زبان - شناسی	نگار داوری اردکانی
کوه	انجمن اسلامی دانشجویان آزادی خواه	سهراب فرزانه پور
واحه	بسیج دانشجویی خواهران	زهرا عظامی
آستانه	انجمن علمی زبان و ادبیات انگلیسی	شهریار منصوری
پست ویژه	بسیج دانشجویی	امیرحسین موسی کاظمی
گفتمان	بسیج دانشجویی	علیرضا قاسمخانی
ادبیات کودک و نوجوان	گروه زبان و ادبیات فارسی، بخش کودک و نوجوان	مریم جلالی

«مجلات انجمن‌های علمی و دانشجویی»

شناخت در ارزیابی مقالات، مشخصه نوآوری را به طور ویژه مورد توجه قرار می‌دهد. طرح مسئله و بازخوانی موضوعات کلیدی فلسفی در همه حوزه‌هایی که به نحوی با شناخت گره خورده‌اند، از جمله اهداف این نشریه است. در همین راستا، پرداختن به مسائل بدیع بینارشته‌ای مرتبط با موضوع شناخت نیز از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

* دوفصلنامه علمی - پژوهشی تاریخ ایران

این دوفصلنامه به انتشار مقاله‌های پژوهشی در حوزه فرهنگ، جامعه، اقتصاد، سیاست و مناسبات خارجی ایران با نگرش تحلیلی- تاریخی می‌پردازد.

* دوفصلنامه علمی - پژوهشی تاریخ ادبیات

دوفصلنامه تاریخ ادبیات که با همکاری قطب علمی تاریخ ادبیات فارسی به چاپ می‌رسد، به انتشار مقاله‌ها، نقدها و آرای اصیل نظری درباره تاریخ ادبیات فارسی می‌پردازد. به علاوه، معرفی شاعران و نویسندگان قدیم و جدید و نسخه‌های خطی آثار ادبی و پژوهش‌های سبک‌شناسی ادب فارسی در دستور کار این نشریه قرار دارد. از جمله اهداف اصلی این مجله نظام‌مندسازی مطالعات در حوزه تاریخ ادبیات فارسی و معرفی آن به عنوان یک زمینه مطالعاتی روشمند دانشگاهی است.

* دوفصلنامه علمی - پژوهشی شناخت

شناخت مجله تخصصی فلسفه است که به تولید علم و ارتقای بنیان‌های معرفتی مطالعات فلسفی اهتمام دارد. با توجه به اینکه از مهم‌ترین شاخص‌های پژوهش‌های فلسفی ابداع و نوآوری است، دوفصلنامه

مباحث و مفاهیم نظری مربوط به اندیشه‌های سیاسی، با تساهل و تسامح بیشتری در کنار یکدیگر به فعالیت می‌پردازند. دانشکده ادبیات و علوم انسانی دارای سه شکل با نام‌های «بسیج دانشجویی»، «انجمن اسلامی آزادخواه» و «انجمن اسلامی شاخه تحکیم» است.

مجلات علمی دانشکده

* دوفصلنامه علمی - پژوهشی نقد ادب عربی

نقد و تحلیل ادبیات به معنای عام آن شامل مسائل و موضوعات مختلف در حوزه زبان و ادبیات عربی، دامنه فعالیت این مجله را تشکیل می‌دهد. سیاست این مجله انتشار مقالاتی است که سعی در افزایش دانش یا ارتقای سطح ادبیات عربی دارد. بر این اساس اولویت انتشار با مقالاتی است که در زمینه‌های مشخص زبان و ادب عربی موضوعی معین را به شیوه‌ای روشمند و مبتنی بر حداقل یکی از روش‌های نقد، بررسی و تحلیل کند و با نوآوری همراه باشد.

مدرسه علوم انسانی پویش

«مدرسه پویش» در دانشکده ادبیات و علوم انسانی و در راستای بازآفرینی و احیای گفتمان علوم انسانی و توسعه آموزش خلاق و پژوهش محور در سال ۱۳۹۷ طی تفاهم‌نامه‌ای میان دانشکده ادبیات و علوم انسانی و معاونت پشتیبانی، مالی و منابع انسانی دانشگاه تأسیس شده است. این مدرسه در پی طراحی و ارائه دوره‌های آموزشی و پژوهشی تخصصی و ویژه‌ای برای عموم علاقه‌مندان دانشگاهی و جامعه بیرون از دانشگاه است که در کنار دروس مصوب دانشگاه به نیازهای گفتمانی جامعه معاصر و دانشجویان و علاقه‌مندان حوزه‌های علوم انسانی پاسخ دهد، از این رو در هدف‌گذاری خود بر حوزه‌هایی از علوم انسانی که در برنامه‌های درسی مصوب مورد توجه کافی قرار نگرفته‌اند، تمرکز دارد و می‌کوشد به فراگیر کردن گفتمان علوم انسانی در فضای کلی دانشگاه و ایجاد رابطه مؤثرتر فضاهای دانشگاهی و غیردانشگاهی کمک کند. مدرسه پویش بر آن است تا از طریق تفاهم‌نامه‌های همکاری در حوزه‌های گوناگون آموزشی و پژوهشی به اهداف علمی در توسعه گفتمان علوم انسانی در عرصه عمومی

و ارزشیابی زبان‌های خارجی، تحلیل گفتمان و مطالعات ترجمه، زبان‌شناسی کاربردی و کاربرد فناوری‌های نوین در زبان‌آموزی به کار انتشار مقالات علمی می‌پردازد.

* دوفصلنامه علمی میراث ایران International Journal of Iranian Heritage Studies

مجله بین‌المللی مطالعات میراث ایرانی به زبان انگلیسی و به صورت الکترونیکی منتشر می‌شود و حوزه‌های گوناگون تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران باستان و دنیای ایرانی را پوشش می‌دهد.

* دوفصلنامه علمی - پژوهشی تحلیل اجتماعی: نظم و نابرابری اجتماعی

مجله تحلیل اجتماعی ایران به انتشار مقالاتی می‌پردازد که به نحوی موجبات ارتقای دانش جامعه را فراهم می‌سازند یا به فهم مسائل اجتماعی ایران و شناخت علل و آثار آنها کمک می‌کنند. این مجله بر آن است تا زمینه‌ای مناسب برای بازتاب و انتشار دستاوردهای علمی اندیشمندان و پژوهشگران علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی کشور پدید آورد. این مجله همچنین می‌کوشد زمینه همکاری‌های علمی با دیگر مجله‌های علمی - پژوهشی کشور در حوزه‌های گوناگون علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی را نیز فراهم کند.

* دوفصلنامه علمی - پژوهشی نقد زبان و ادبیات خارجی

مجله نقد زبان و ادبیات خارجی با رویکردی تطبیقی در حوزه‌های ادبیات، آموزش و یادگیری زبان‌های خارجی، نظریه و نقد ادبی، آزمون

آدرس، تلفن، آدرس سایت

نشانی: اوین، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی،
کدپستی ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱
تلفن: ۲۲۴۳۱۷۰۷ - ۲۲۴۳۱۷۰۸
نمابر: ۲۲۴۳۱۷۰۶

نائل آید.

برخی از دوره‌هایی که برگزار شده‌اند و یا برای برگزاری پیشنهاد شده‌اند، عبارتند از:

*معرفی، تحلیل و نقد اندیشه‌ها و اندیشه‌ورزان حوزه علوم انسانی

*آموزش مهارت‌های حوزه علوم انسانی (مانند ویرایش، روش تحقیق، استفاده از فناوری دیجیتال در پژوهش، تصحیح متون)

*شناخت اساطیر

*خوب زیستن از نظرگاه مشاهیر ایران‌زمین (با همکاری انجمن دوستداران حافظ)

*خدا از نگاه مولانا (با همکاری انجمن دوستداران حافظ)

*تحلیل میان‌رشته‌ای حوزه‌های علوم انسانی (مانند فلسفه ادبیات یا جامعه‌شناسی تاریخ)

*نقد تطبیقی ادبیات ملت‌ها و زبان‌ها

*نقد تطبیقی رسانه‌های متفاوت (مانند اقتباس سینمایی)

*آموزش زبان‌های تخصصی یا زبان با اهداف ویژه (مانند انگلیسی برای محققان تاریخ یا لاتین برای محققان فلسفه)

*تربیت استادان آموزش زبان‌های خارجی

معرفی دانشکده ادبیات و علوم انسانی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی
با همکاری اداره روابط عمومی و اطلاع رسانی
تهیه و تنظیم: **نسرين کشاورز رضوان**
صفحه آرا و گرافیک: **الهام نیک بخت**
ویراستار: **شیما تبرک**
تابستان ۱۴۰۰
sbu.ac.ir